

In memoriam Tatjana Bregant

Ruta na Pohorju, 16. 2. 1932 – Ljubljana, 15. 2. 2002

Mnogi ste spoštovano profesorico Tatjano Bregant poznali in z njo sodelovali leta pred mano. Bili ste kolegi med študijem, njeni prvi diplomanti in sodelavci pri raziskavah v Obrih in Lupanici v Bosni, na Ljubljanskem barju in Celjskem gradu. Opazovali ste, nekateri pomagali in sodelovali pri oblikovanju in delu katedre za neolitsko – predkovinsko arheologijo. Videli in poznali ste vse njene želje in vso silno moč pri oblikovanju študijskih in raziskovalnih programov na Oddelku za arheologijo in Znanstvenem inštitutu Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Vem, da bodo moje besede v slovo spoštovani profesorici le medel odsev vseh naših spominov. Mnoge delimo, veliko pa je onih drugih, samo naših. Sam sem spoštovano profesorico najprej spoznal v legendarni predavalnici 04 na ljubljanski Filozofski fakulteti. Tudi zadnje dejanje moje študijske poti sva opravila skupaj. Med zadnjo vojno, med bombardiranjem na poti na Filozofsko fakulteto v Zadar, na zagovor mojega doktorata. Ne bom pozabil, nikoli.

Ko se poslavljamo od gospe profesor, mi je postalo jasno, kako skopobesedni smo bili, pogosto tudi takrat, ko smo

sicer veliko govorili. Pa vendar, ostanejo nam besede, le tako se namreč lahko še enkrat, na glas, spomnimo vsaj nekaterih njenih del, ki so za vedno vgrajena v slovensko arheologijo. Njenega pedagoškega dela, generacij študentov, diplomantov in doktorantov. Sistematičnega raziskovalnega dela in zaščitnih izkopavanj, najprej na Ljubljanskem barju in nato na Celjskem gradu. Njenega pionirskega dela pri vzpostavljanju meddisciplinarnih raziskovalnih povezav in raziskovalnih temeljev, ki jih je postavila pri študiju grajskih kompleksov in srednjeveške keramike. In nena zadnje revije *Poročilo o raziskovanju paleolita, neolita in eneolita v Sloveniji*. Dvajset let je bila njena uspešna urednica.

Redna profesorica doktorica Tatjana Bregant je umrla dan pred svojim sedemdesetim rojstnim dnevom. Rodila se je 16. februarja 1932 v Rutu na Pohorju. Na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je diplomirala leta 1955 in enajst let kasneje (1966) tudi doktorirala na temo "Ornamentika na keramiki neolitskega časa v Jugoslaviji". Delo je v monografski obliki izšlo dve leti kasneje. Takoj po diplomi je bila izvoljena v naziv asistentke za prazgodovinsko in zgodnjersrednjeveško arheologijo. V času do izvolitve v naziv docentke (1969) je vodila vaje iz preparacije in konzervacije ter risanja arheoloških predmetov za prvi letnik. Po smrti profesorja Korošca (1966) je vodila tudi vaje o konzervaciji in preparaciji ter vaje o interpretaciji neolitskega gradiva za vse štiri letnike. V tem času je kot sodelavka sodelovala na izkopavanjih Pomorskega muzeja v Piranu (Korte), Notranjskega muzeja v Postojni (Križna gora), Ptujkega muzeja (Pavlovski vrh) in Arheološke sekcije SAZU v Ljubljani (na koliščih v okolici Iga). Skupaj s profesorjem Korošcem je raziskovala na Drulovki pri Kranju. V okviru doktorskega študija je opravila štiri študijska potovanja po jugoslovanskih muzejih.

V naziv docentke za prazgodovino (neolit) je bila prvič izvoljena leta 1969. Od takrat dalje pa vse do upokojitve je poleg že omenjenih vaj vodila pedagoški in raziskovalni program pri predmetu Neolit in eneolit. V šestdesetih letih je sodelovala pri raziskovalnem projektu "Obre" in vodila izkopavanja neolitskega naselja Lupanica v Bosni. Postala je nosilka raziskovalne teme "Raziskovanje kulture Ljubljanskega barja" (1969), vodila arheološke raziskave na Starem gradu v Celju (1972) in projekt "Neolit in eneolit Slovenije" (1976). Pripravila je strokovni kolokvij "Neolitik in eneolitik Slovenije ter sosednjih pokrajin" (1970). Bila je predsednica prazgodovinske sekcije Zveze arheoloških društev Jugoslavije (1972-1976) ter predsednica prazgodovinske sekcije Slovenskega arheološkega društva. Leta 1978 je bila izvoljena v naziv izredne in

nato redne (1984) profesorice za predkovinsko arheologijo. Neizmerna je bila energija, ki jo je vlagala v ustanovitev in delovanje Znanstvenega inštituta Filozofske Fakultete v Ljubljani. V tem času (1980) je v kontekstu inštitutskega programa "Raziskovanje kulturne ustvarjalnosti na Slovenskem" predstavila odmevni programski tekst "Vloga arheologije v slovenski kulturologiji". Vse do upokojitve (1987) je vodila katedro za prazgodovinsko arheologijo predkovinskih dob, v okviru oddelčnega raziskovalnega programa "Geneza kulturne pokrajine" pa tematski sklop "Neolit in eneolit Slovenije". Vodila je sistematična in zaščitna izkopavanja na Ljubljanskem barju (kolišča ob Maharskem prekopu) in na Starem gradu v Celju. Pripravila je razstavi "Spomeniškovarstvena izhodišča za obnovo gradu Celje" (1978) in "Pečnice s Starega gradu Celje" (1984). Sodelovala je pri pripravi razstave in kataloga "Pozdravljeni, prednamci! Ljubljana od prazgodovine do srednjega veka" (1996). Bila je odgovorna urednica revije *Poročilo o raziskovanju paleolita, neolita in eneolita v Sloveniji* III-XXI (1974-1993). Ne bomo je pozabili.

Mihael Budja
Ljubljana, 20. februar 2002
